

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2015/11
Karar Sayısı : 2015/14
Karar Gün : 18.2.2015
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Ankara 10. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 12.11.2012 günlü, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un;

1- Geçici 2. maddesinin;

a- (1) numaralı fıkrasının,

b- (5) numaralı fıkrasının son cümlesinde yer alan ".5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun olarak birleşme veya katılma yoluyla." ibaresinin,

2- Eki (27) Sayılı Liste'nin (345) numaralı sırasında yer alan "Kütahya", "Simav" ve "Kuşu" ibarelerinin,

Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığını ileri sürerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

I- OLAY

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından tespit edilen 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu 2.000'in altına düşen Kütahya ili, Simav ilçesi, Kuşu beldesinin 6360 sayılı Kanun ile kapatılarak köye dönüştürülmesi üzerine, belediye tüzel kişiliğinin yeniden kurulması istemiyle İçişleri Bakanlığına yapılan başvurusunun reddedilmesi üzerine açılan davada, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALLARI

Kanun'un geçici 2. maddesinin itiraz konusu kuralların da yer aldığı (1) ve (5) numaralı fıkraları ile eki 27 Sayılı Liste'nin (345) numaralı sırası şöyledir:

"GEÇİCİ MADDE 2- (1) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından tespit edilen 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu 2.000'in altında olan ekli (27) sayılı listedeki adları yazılı belediyelerin tüzel kişilikleri ilk mahalli idareler genel seçiminden geçerli olmak üzere kaldırılarak bu belediyeler köye dönüştürülmüştür.

(5) Birinci fıkra hükmü uyarınca köye dönüştürülen belediyeler, 30/6/2013 tarihine kadar 5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesindeki usule bağlı olmaksızın, belediye meclisinin kararı ile ortak sınırı olan ve ekli (27) sayılı listeyle tüzel kişiliği sona ermeyen belediyeye mahalle olarak katılma talebinde bulunabilir. Katılma işleminin gerçekleşebilmesi için katılacak belediye ile katılınacak olan belediyenin sınırları arasında başka bir belediye veya köy bulunamaz. Bu belediyelerin meskûn sahaları arasındaki uzaklık on kilometreden fazla olamaz. Katılım işlemi katılınacak belediye meclisinin olumlu kararı ile sonuçlanır. Başka il ya da ilçe mülki sınırındaki bir belediyeye katılım olması durumunda belediye sınırı ile birlikte mülki sınır değişmiş sayılır. Ekli (27) sayılı listede yer almakla birlikte, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar **5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun olarak birleşme veya katılma yoluyla** nüfusunu 2.000'in üzerine çıkaran belediyelerin tüzel kişilikleri korunur."

(27) SAYILI LİSTE

S.NO.	İL	İLÇE	BELEDİYE
345	Kütahya	Simav	Kuşu

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Ömer DURAN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralları ve dayanılan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kanun'un Geçici 2. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrası ve Eki (27) Sayılı Liste'nin (345) Numaralı Sırasında Yer Alan "*Kütahya*", "*Simav*" ve "*Kuşu*" İbarelerinin İncelenmesi

Anayasa'nın "*Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi*" başlıklı 152. maddesinin son fıkrasında, "*Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.*"; 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "*Başvuruya engel durumlar*" başlıklı 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise "*Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz başvurusu yapılamaz.*" hükümlerine yer verilmiştir.

Kanun'un geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrası ve buna bağlı olarak da eki (27) Sayılı Liste'nin (345) numaralı sırasında yer alan "*Kütahya*", "*Simav*" ve "*Kuşu*" ibarelerine yönelik iptal başvurusu, Anayasa Mahkemesi'nin 12.9.2013 günlü, E. 2013/19, K. 2013/100 sayılı kararıyla Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesi ile esastan reddedilmiş ve bu karar 18.9.2014 günlü, 29123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesince işin esasına girilerek reddedilen fıkra ve ibareler hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için, önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 18.9.2014 gününden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kurallara ilişkin başvurunun, Anayasa'nın 152. maddesinin son fıkrası ve 6216 sayılı Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

B- Kanun'un Geçici 2. Maddesinin (5) Numaralı Fıkrasının Son Cümlesinde Yer Alan ".5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun olarak birleşme veya katılma yoluyla." İbaresinin İncelenmesi

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, Kanun'un geçici 2. maddesinin (5) numaralı fıkrasının son cümlesinde yer alan ".5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun olarak birleşme veya katılma yoluyla." ibaresinin de iptalini istemiştir.

İtiraza konu kural, fıkranın tümü dikkate alındığında, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun; belde, köy veya bunların bazı kısımlarının bir başka beldeye katılması ya da birleşmesi için gerekli şartları düzenleyen 8. maddesine uygun olarak birleşme veya katılma yoluyla nüfusu 2.000'in üzerine çıkan belediyelerin tüzel kişiliklerinin korunacağını düzenlemektedir.

İtiraz yoluna başvuran Mahkemede bakılmakta olan davada ise Kütahya ili, Simav ilçesi, Kuşu beldesinin 6360 sayılı Kanun ile kapatılarak köye dönüştürülmesi üzerine, belediye tüzel kişiliğinin yeniden kurulması istemiyle İçişleri Bakanlığına başvuru yapılmış ve anılan başvurunun reddi üzerine dava açılmıştır. Bakılmakta olan davada, dava konusu olan "Kuşu" beldesi ile ilgili olarak bir başka belde, köy ya da bunların bazı kısımları ile ilgili herhangi bir birleşme veya katılma hâli mevcut olmadığı gibi bu yönde bir talep ve idari makamlarca tesis edilmiş bir işlem de bulunmamaktadır. Dolayısıyla, itiraz konusu kuralın itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

12.11.2012 günlü, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un;

A- 1- Geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasına,

2- Eki (27) Sayılı Liste'nin (345) numaralı sırasında yer alan "*Kütahya*", "*Simav*" ve "*Kuşu*" ibarelerine,

ilişkin itiraz başvurusunun, Anayasa'nın 152. maddesinin son fıkrası ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince REDDİNE,

B- Geçici 2. maddesinin (5) numaralı fıkrasının son cümlesinde yer alan "*5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun olarak birleşme veya katılma yoluyla.*" ibaresinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu ibareye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

18.2.2015 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Başkanvekili

Üye

Zühtü ARSLAN

Alparslan ALTAN

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Üye

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Recep KÖMÜRCÜ

Burhan ÜSTÜN

Üye

Üye

Üye

Engin YILDIRIM

Nuri NECİPOĞLU

Hicabi DURSUN

Esas Sayısı : 2015/11
Karar Sayısı : 2015/14

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA